

LBRIS

We know
books

Alina Pistol

Enciclopedia
Zânelor

LETRAS
Promovăm autorii români

CUPRINS

Introducere	5
Cap. I. Zânele pământului.....	7
Muduna	8
Unana	10
Emine	12
Feea	14
Nang Tai.....	16
Hypermnestra.....	18
Erin.....	20
La Madre Monté	22
Hildur	24
Mara.....	26
Gerda.....	28
Jingu.....	30
Flidais.....	32
Inkosazana	34
Umay.....	36
Laka	38
Cap. II. Zânele cerului.....	41
Sitdatil.....	42
Măiastra	44
Naran.....	46
Hanwi.....	48
Kaguya.....	50
Hesperidele	52
Lumturi	54
Hecate	56
Bastet	58
Merjan.....	60
Quilla	62
Malina	64

Tanit	66
Xochiquetzal	68
Ilona	70
Diana	72
Cap. III. Zânele apelor	75
Lei Zu	76
Melusine	78
Hilda	80
Bellinda	82
Amira	84
Kianda	87
Roro	89
Kópakonon	92
Aida	94
Sedna	96
Atargatis	98
Anna	100
Orehu	102
Astghik	104
Nabia	106
Mathilde	108
Abnoba	110
Oshun	112
Cap. IV. Zânele focului	115
Vasilisa	116
Durga	118
Kenina	120
Debora	122
Blanca	124
Ielele	126
Oya	128
Jowangsin	130
Mahuika	132
Simorgh	134
Bibliografie	139
Webografie	140

Muduna

Zâna aceasta trăiește la celălalt capăt de lume, pe meleagurile roșiatice ale Australiei. Se trage dintr-o stirpe veche de tot, de pe vremea când Soarele și Luna erau frați și se întâlneau pe cer ca să-și înmâneze unul altuia făclia luminii, pentru a încălzi Pământul.

Strămoșii ei au fost ființe magice, aflate aici de dinaintea oamenilor. Se aseamănau oarecum cu ei, doar că ale lor corpuri erau străvezii, subțiri, orice bătaie a vântului putându-i face să se ascundă vederii profanilor.

Muduna are pielea măslinie, iar părul îi plutește în jurul capului ca un nor de vară. Se înfățișează zveltă și mlădioasă, are o vedere excelentă și aude, de la o distanță de sute de kilometri, cea mai delicată arcuire de coadă a unui cangur. Despre ea se spune că a căzut din Ceruri și că se hrănește cu nectar din Înalt. Ajunge acolo cățărându-se pe sfori magice, cu o mare agilitate. De aceea, poate controla și norii, cu tot cu ploile lor, dar preferă să ignore adeseori această putere.

Despre puterile ei, circulă zvonuri de mii de ani: poate ridica pietrele în aer și să le întoarcă după plac, doar clipind din ochii ei mari și rotunzi. Uneori, în joacă, face să plutească, în jurul ei, un cerc de pietre, pe care le învârte și le așază pe pământ după bunul plac.

Habitatul ei sunt peșterile adânci, în care, dacă pășești, poți să-i auzi cântecul gutural și prelung. Acolo își petrece mare parte din timp, pictând pereții cu linii și puncte măiestre care pot hipnotiza privitorul neavizat. Desenele ei vorbesc oamenilor despre Marele Vis, acolo de unde vin și unde se întorc toate sufletele. Cu trecerea timpului, dacă desenele se șterg, le repictează cu multă răbdare, pentru a menține fertilitatea acestor pământuri și bunăstarea oamenilor locului.

De altfel, Muduna este o zână care preferă să nu se arate oamenilor, ținând mult la liniștea și intimitatea ei. Când le aude pașii, se ascunde repede după vreun eucalipt sau se transformă în piatră, până când ecoul acestora se va fi stins de mult. Se refugiază frecvent în locuri umbroase, ascunse, unde poate să-și ducă o existență discretă și misterioasă. Dacă este luată prin surprindere – ceea ce se întâmplă, de altfel, foarte rar, se întoarce spre o piatra mai mare și îi șoptește o incantație, după care o ușă secretă se deschide pentru ea. Oamenii acestor locuri știu prea bine că nu o pot urma, întrucât nu se vor mai întoarce niciodată.

Are o menajerie întreagă de animale de piatră, pe care le iubește ca pe niște copii și cărora le insuflă din când în când viață, spre propriul amuzament: koala, numbat, dingo, diavoli tasmanieni, păsări emu, canguri, crocodili, echidna, pinguini, șopârle, papagali, țestoase, bivoli, chiar și șerpi. De vei călători pe acele ținuturi, le vei putea vedea împietrite, dar poți să le întrezărești, cu coada ochiului, o zbatere de aripi ori o bătaie din coadă. În acest caz, vezi-ți de drum negreșit, căci nu vrei s-o superi pe Muduna, devoalându-i secretele!...

LBRIS

We know
books

Unana

Unana este o altă zână a pământului, stăpânind peste animalele Africii. Elefanții i se închină adânc, scuturându-și ceremonios trompele, hienele îi cântă imnuri, în ritmuri ascuțite, în răcnetul leilor se aude numele ei, iar leopardzii aleargă degrabă spre dânsa, pentru a i se încolăci la picioare.

Făptura ei amintește de trăsăturile femeilor acestor locuri. Se spune chiar că după trupul ei sinuos, brun și lucios a plămădit Creatorul prima femeie. Pe cât de întunecată îi este pielea ziua, pe atât de luminoasă este noaptea, atrăgând de departe făpturile care o venerază.

Această zână iubește, deopotrivă, animalele și oamenii. Acestora din urmă li se arată doar la vremuri de mare necaz. Când satele de africani suferă de foame, bunăoară, își cheamă animalele de pradă la datorie și le ordonă să vâneze. Carnea proaspătă de gazelă este apoi adusă pe pragurile celor înfometați. Drept răsplată, aceștia îi sculptează făptura-i zveltă în lemn de abanos și o pun la loc de mare cinste.

Băștinașii știu că zâna locuiește în copaci, acolo unde își face case ascunse bine de vederea muritorilor, printr-o vrajă străveche. Ei știu că zâna se coboară din coroana baobabilor, atunci când crengile se înfioară, fără ca vântul să le tremure.

Unana are un simț matern pronunțat, așa că, dacă un copil se pierde, îl hrănește, îl protejează de fiarele nopții și îl îndrumă către un cămin primitiv. Așa că, dacă puiul de om nu mai găsește drumul spre casă, el se îndreaptă spre primul baobab și-i cântă:

„Unana, Unana,
Aruncă-mi scara,
Să mă pot urca,
Căci se lasă seara!”

Și în clipa următoare, zâna se face văzută și-i vine în ajutor. Pruncii astfel salvați îi poartă amintirea o viață întreagă și-i știu numele, fără ca ea să le fi spus. Îl rostesc adeseori în cântecele și jocurile lor, iar cei mari spun că aceia sunt niște copii binecuvântați.

Ca zână a pământului, vorbește limba șerpilor, iar aceștia i se supun negreșit. Când caută răspunsuri la întrebări grele, li se adresează, iar ei îi răspund deîndată, căci sunt animale ce stăpânesc adevărurile nerostite. Înțelepciunea dobândită în acest mod este transmisă oamenilor, doar că aceștia trebuie să știe să-i prindă sfaturile șoptite în frunzele baobabilor, în ecourile savanei ori în strigătele îndepărtate ale nopții, atunci, când, în zare, departe, se întrevede o lumină aparte...

LBRIS

We know
books

Emine

Zâna aceasta se revendică elementului pământ – mai exact, dunelor anatoliene, de secole întregi. Despre ea, se știe că s-a născut prințesă, a treia și mezină, preferată la curtea tatălui său, un sultan a cărui cetate se ridica printre stâncile ascuțite, ițite din mijlocul unui deșert argintiu.

Frumusețea ei poate lua mințile oricărui pământean care îndrăznește să-i întrezărească, cu privirea, apariția ei morganatică, la apus. Este și momentul când i se poate arăta, în legănarea căldurii sufocante, emanate de firele de nisip. Necugetatului, Emine i se dezvăluie sub chipul unei preafrumoase cu păr lung, negru și mătăsos, cu ochi amintind de luna scăpărând orbitor printre stele, călare pe un cal iute, negru, cu mușchii lucind a neastâmpăr. Dacă zâna coboară de pe bidiviu și se apropie de el, este, deja, pierdut: o va purta în amintire, pentru totdeauna, încercând să o zărească din nou, călărind peste dune, până la ultima lui suflare.

Înțelepciunea acestei zâne a deșertului este cunoscută viețuitorilor acestor locuri, obișnuiți cu soarele orbitor, cu asprimea acestui trai și cu dificultatea de a supraviețui, cu atât de puține resurse, inteligența fiind cea mai importantă. Cu siguranță, în peregrinările ei prin acest ținut, l-a cunoscut pe Nastratin Hogeia, cu care a împărtășit glume și farse privind oamenii cei netrebniți ori prea pătimași.

Pe când era doar o copilă, la curtea tatălui său, întrebată ce dorește să i se aducă, de la bazar, a răspuns:

Vânt de duh,

Adiere de mătase

Și un suflet de văzduh.

Surorile ei au poftit, pe rând, haine de mătase și bijuterii măiestrite din cel mai pur aur. Lor li s-au găsit, pe dată, cele mai frumoase straie și podoabe. Tatăl său, uimit, însă, de cererea fiicei celei mici, neștiind ce să-i aducă, la final de târg, i-a luat un măgar răpciugos, pe care nimeni nu-l voia. Dezamăgită, și-a părăsit atunci familia, a încălecat pe măgar, i-a dat animalului un sărut, iar acesta s-a transformat, pe loc, în cel mai frumos armăsar pe care Orientul întreg l-a văzut vreodată. Era un cal fermecat, împăratul cailor, prins sub o vrajă de care avea să fie eliberat, doar atunci când o prințesă cu suflet curat avea să-l cuprindă peste grumaz, cu afecțiunea ei desăvârșită, dăruindu-i acesteia, prin urmare, tinerețe și putere eternă.

De atunci, Emine străbate dunele alburii ale acestor locuri, călăuzindu-i pe cei pierduți și salvându-i de la pieire, căci numai ea știe cărările deșertului și pașii cei mai scurți către oazele cu cea mai pură apă.

LBRIS

We know
books

Feea

Feea este o fiică a Regatului Danu, de pe plaiurile bogat populate cu ființe magice ale Irlandei de acum, ale căror origini se pierd în negurile istoriei. Strămoșii zânei se trag din legendara Tír na nÓg, țara vieții fără de moarte. Ca orice urmașă a acelei lumi, zâna poartă pecetea tinereții veșnice, a frumuseții, a sănătății, a abundenței și a bucuriei.

Despre ea se spune că și-ar avea adăpostul săpat în pământ, într-un colț invizibil de deal, separat de lumea muritorilor printr-un văl vrăjit, transparent, de netrecut pentru profani. Deasupra acestuia, la miezul nopții, joacă lumini misterioase, când stelele se nuntesc în mod miraculos, la solstiții și echinocții. Momentul oportun pentru întâlnirea cu ea este apusul, putând lua diferite forme: umană, de licurici, de iepure ori de corb. În funcție de sufletul omului, de conjunctura astrelor sau de energia locului, poate aduce fericire, noroc, binecuvântare ori tristețe și ghinion. Cum, pentru celți, vechi locuitori ai acestor locuri, zilele se terminau și începeau la apus, acesta este un timp mitic, când ai putea să te găsești într-un „loc subțire”, în care poți lua contact cu ființele magice.

Zâna aceasta cu chip de copil este o poznașă. Are obiceiul să joace farse oamenilor, fiind impulsivă și foarte energetică. Îi are părtași, la multe dintre ele, pe pookas, spiridușii mereu puși pe șotii. Cel mai adesea, înfripiază iluzii optice, știind prea bine că oamenii se lasă ușor păcăliți de aparențe. Are un spirit vesel și te poate face să uiți repede de orice necaz sau supărare. Râsul ei de clopoțel, obrazii îmbujorați, părul auriu, cârlionțat, plutind deasupra capului ca un nimb te fac s-o ierți atunci când se întrece cu gluma și te lasă s-o zărești într-o clipire.

Se îngrijește cu temeinicie de pământ și de toate vietățile de deasupra și de dedesubtul lui. Ea rânduiește și germinarea plantelor de pe coline, dând petalelor și frunzelor culori vibrante. Este și stăpâna copacilor ce cresc în aceste locuri. Știindu-le stăpâna de drept, oamenii nu îndrăznesc să-i taie, pentru a nu o supăra, considerându-i sacri. Pe unde își duce ea pașii, cresc tufe de păducel. Tot Feea îi îndrumă pe vraci să găsească ierburi de leac.

Este sărbătorită la începutul lui februarie, atunci când este așteptată să iasă din adăpostul său subpământean, spre a alunga iarna și a face iarba și florile să crească. Odinioară, știut fiind că este o mare iubitoare de poezie și de muzică, barzii celți îi închinău ode, spre a-i câștiga bunăvoința și protecția asupra ogoarelor.

În spațiile marcate de ea prin menhire – stânci brute, înfipte vertical în pământ, zâna își proclamă de milenii existența și energia. Își face simțită prezența și astăzi, lăsând ca ultima rază de la apusul solstițiului de iarnă să cadă pe creștetul acestor pietre solitare. Este momentul în care, dacă îți pui o dorință și o invoci pe Feea, aceasta se va îndeplini. Atinsă la momentul și de omul potrivit, roca te poate conecta cu Divinul, deoarece vălul dintre lumea noastră și Lumea Cealaltă este subțire în acel loc. Și te va schimba, din acel moment, pentru totdeauna...

LEBRIS

We know
books

